

NT.6 | Perscrutar senns e signals

◀ Cumpetenzas precedentas: NUS.4.1

renviaments

1. Las scolaras ed ils scolars san describer, analisar e giuditgar stimulaziuns sensualas e lur elavuraziun.*Biologia: organs sensuals e transmissiun da la stimulaziun*

NT.6.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3

a	» san metter la construcziun e la diversitad dals organs sensitivs en relaziun cun la moda da viver da tscherts animals (p.ex. different posiziunament dals egls tar animals da fugia e d'animals da rapina, lingia sensitiva laterala dals peschs).	
b	» san observar, describer e documentar, co ch'ina tscherta stimulaziun provochescha ina reacziun correspundenta (p.ex. vusch ed odor dal corp chaschunan in'affecziun u in'aversion).	
c	» san metter stimulaziun e reacziun en la cumbinaziun da l'organ sensitiv, gnerva, tscharvè e muscels resp. glondas. reflex, reacziun instinctiva, reacziun conscianta	
d	» san cumprovar a maun d'experiments simpels che mintga uman resp. mintga creatura vesa il mund en autra moda (p.ex. percepir differentamain colurs durant il far notg, sentir differentamain gusts sin la lieunga). percepziun intersubjectiva dal mund	

◀ Cumpetenza precedentas: NUS.4.2, NUS.4.3

renviaments

2. Las scolaras ed ils scolars san analisar l'udir ed il vesair.*Biologia, fisica: acustica ed udir, optica e vesair*

NT.6.2

Las scolaras ed ils scolars ...

3

a	» san describer la derasaziun dal sun sco cumprimaziun cuntinuanta da l'aria e declerar cun agid da models correspundents (p.ex. plima-spirala gronda, magnets).	
b	» san metter en relaziun donns da l'udida pussaivels cun different effects da suns (p.ex. stgarp da la pel dal schumber entras in ferm schlop, largias en il sector da l'udir pervia d'ina sonorizaziun permanenta) e deducir da quai in cumportament respectiv.	FSP - Sanadad
c	» san describer co ch'in ureglia umana funcziuna (p.ex. udir stereo, amplificaziun dal sun, elavuraziun da las frequenzas, tadlar/betg tadlar).
» san describer co ch'in egl uman funcziuna (p.ex. vesair stereo, vesair colurs, accomodar).	
d	» san describer disturbis da la vesida e lur correcturas (p.ex. miopia [curta vesida], iperopia [lunga vesida] e presbiopia [lunga vesida en la vegliadetgna]).	

◀ Cumpetenzas precedentas: NUS.4.3

3. Las scolaras ed ils scolars san perscrutar fenomens optics.

renviaments

Fisica: optica

NT.6.3

Las scolaras ed ils scolars ...

3	a	» san eruir las caracteristicas da lentas opticas convexas e concavas a moda experimentalta e far protocols correspundents dals experiments. 	
	b	» san declerar cun agid dal model dal radi da glisch resp. dal fasch da glisch co che maletgs reflectads e maletgs cun lentas opticas vegnan creads. » san mussar la construcziun d'apparats optics e numnar las parts las pli impurtantas (p.ex. telescop, microscop, apparat da fotografar).	
	c	» san determinar a maun d'in experiment las relaziuns per ina reflexiun totala e far in protocol da l'experiment.	
	d	» san declerar il fenomen da l'auzament optic cun agid dal model dal curs dals radis.	
	e	» san declerar cun agid dal model dal curs dals radis co ch'il maletg resulta en/cun apparats optics (p.ex. telescop, microscop, apparat da fotografar).	